

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1882

Vragen van het lid **Maij** (PvdA) aan de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de bestrijding van verborgen honger in ontwikkelingslanden* (ingezonden 26 februari 2013).

Antwoord van minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 5 april 2013)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Verborgen honger is niet nodig»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening, geuit in het artikel, dat de bestrijding van verborgen honger zowel sociaal als economisch een zeer positief effect heeft en dat het bestrijden van verborgen honger een van de effectiefste vormen van ontwikkelingshulp is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Deelt u de mening dat ook gestreefd moet worden naar het uitbannen van honger en ondervoeding als post-2015 ontwikkelingsdoelstelling, net als het uitbannen van extreme armoede? Zo, nee, waarom niet?

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Op welke wijze wordt de uitbanning van honger en ondervoeding besproken in het High Level Panel post 2015?

¹ Volkskrant, 21 februari 2013

Antwoord 4

Het High Level Panel komt eind mei met een adviesrapport over de contouren van de post 2015 ontwikkelingsagenda. Het Panel krijgt daarbij input vanuit thematische consultaties die door de UN wereldwijd worden georganiseerd. Honger, voedselzekerheid en voeding is een van de elf thema's waarop een visie en routekaart worden geformuleerd ten behoeve van het High Level Panel advies.

Vraag 5

Wat doet de Nederlandse regering om verborgen honger in ontwikkelingslanden tegen te gaan? Richt het Nederlands beleid voor ontwikkelingssamenwerking zich ook specifiek op die miljard mensen die wel genoeg calorieën binnen krijgen maar niet genoeg vitamines en mineralen?

Antwoord 5

Toegang tot kwalitatief goed voedsel is een belangrijke prioriteit van het Nederlandse voedselzekerheidsbeleid. In samenwerking met Nederlandse kennisinstituten en het bedrijfsleven wordt gewerkt aan een verbeterde productie, betere toegang tot nutriënten rijke voedselproducten en bevordering van consumentenbewustzijn. Nederland zet zich onder andere in via ondersteuning aan: Consultative Group for International Agricultural Research (CGIAR), programma Agriculture for Improved Nutrition and Health, Scaling Up Nutrition Movement (SUN), Flour Fortification Initiative (FFI) en de Global Alliance for Improved Nutrition (GAIN) ter bestrijding van verborgen honger. Verder wordt momenteel gewerkt aan een meerjarig programma in samenwerking met UNICEF en ambassades in Sub-Sahara Afrika. Tot slot zijn er binnen de Faciliteit Duurzame Ontwikkeling en Voedselzekerheid ook verschillende Publiek-Private Partnerschapsvoorstellen ingediend die zich richten op tegengaan van ondervoeding. De Nederlandse inzet richt zich binnen bovengenoemde programma's dus specifiek op de miljard mensen die niet genoeg vitamines en mineralen binnen krijgen.

Vraag 6

Kunt u aangeven hoe het onderwerp van verborgen honger en kwalitatieve ondervoeding is ingepast in het bredere speerpunt van voedselzekerheid?

Antwoord 6

Om honger volledig uit te bannen, moet de verhoging van de voedselproductie worden gerealiseerd zonder noemenswaardige uitbreiding van het beschikbare landbouwareaal en zoetwatervoorraden. Met een «meer met minder» benadering zet Nederland in op het versterken van duurzame productie die de zelfredzaamheid in ontwikkelingslanden ondersteunt. Door de inzet niet alleen op productie, maar ook op voeding en toegang tot voeding te richten, gaat het expliciet ook om het verdelingsvraagstuk. Nederland loopt voorop met deze geïntegreerde aanpak.

Vraag 7

Hoe wordt binnen het speerpunt voor voedselzekerheid specifiek aandacht besteed aan aanstaande moeders, baby's en peuters? Kunt u voorbeelden geven van programma's die zich speciaal op deze doelgroep richten?

Antwoord 7

Kinderen die in de eerste 1000 dagen van hun leven (inclusief de 9 maanden in de buik van de moeder) onvoldoende voeding krijgen houden daar blijvende, onomkeerbare ontwikkelingsachterstand aan over. Om resulterende ongelijkheid in kansen tegen te gaan is verbetering van de toegang tot kwalitatief goed voedsel, met een focus op deze doelgroep, een integraal onderdeel van het voedselzekerheidsbeleid. Voorbeelden hiervan zijn de door Nederland ondersteunde internationale organisaties als Global Alliance for Improved Nutrition (GAIN) en het Micronutrient Initiative maar bijvoorbeeld ook de bilaterale inzet in Ethiopië. Verlaging van het aantal chronisch ondervoede kinderen is topprioriteit in het nationale voedingsbeleid van dit land. Tussen 2000 en 2011 is de chronische ondervoeding al afgenomen van 58% tot 44%; de doelstelling voor 2015 is dit terug te brengen tot onder de 35%. Dit wordt onder andere nagestreefd met voldoende voeding voor zwangere en borstvoeding gevende vrouwen, die ook voldoende micronutri-

ënten bevat, en door bijvoeding van kinderen ouder dan 6 maanden met voldoende calorieën, eiwitten en micronutriënten.

Vraag 8

Werkt u bij de bestrijding van verborgen honger ook samen met DSM of soortgelijke private partners? Zo ja, op welke wijze werkt u samen en wat zijn de resultaten? Zo nee, waarom niet en bent u dit wel van plan?

Antwoord 8

DSM en BZ weten elkaar goed te vinden en werken in een aantal programma's concreet samen met goede resultaten. DSM heeft lange termijn programma's gericht op bestrijding van ondervoeding door middel van het verstrekken van technische en wetenschappelijke ondersteuning in OS landen. DSM en BZ zijn tevens partners in het Amsterdam Initiative against Malnutrition (AIM). Dit is een samenwerkingsverband waarin vele grote NL bedrijven (Unilever, Rabobank, AkzoNobel, RijkZwaan, Philips) maar ook NGO's en kennisinstellingen (HIVOS, SNV, ICCO, WUR, AMREF) zich inzetten voor de ontwikkeling van marktgerichte voedingsprogramma's voor de base of the pyramid.